

Oponentský posudek diplomové práce

Magisterský program RS UK FHS v Praze

Název práce: Magnetické nemocnice

Jméno studenta Bc. Šárka Klokočková

Zaměření studia: řízení

Bc. Šárka Klokočková si jako téma své diplomové práce vybrala problematiku „magnet hospitals“ – nemocnic, které jsou přívětivé ke svým zaměstnancům. Zaměstnanci se v tomto konceptu myslí především sestry, které jsou pro každou nemocnici klíčovými zaměstnanci (lékaři zaměstnanci nemocnice nebývají). Iniciativa „magnet hospitals“ vznikla v důsledku velkého nedostatku sester v USA koncem 80. let minulého století a přinesla dobré výsledky. Sesterské povolání je nyní respektovaným povoláním, sester je relativní dostatek, fakulty ošetřovatelství si nemohou stěžovat na nedostatek zájemců, získat pracovní vízum do USA je pro sestry ze zahraničí v současné době obtížné. Záměr Bc. Klokočkové přinést informace o „magnet hospitals“ do české manažerské praxe hodnotím jako velmi užitečný vzhledem k aktuálnímu i budoucímu nedostatku sester v České republice.

Oceňuji, že autorka ve své práci pracovala téměř výhradně s cizojazyčnými zdroji. Při překladu několikrát narazila na skutečnost, že některé termíny se do češtiny překládají velmi obtížně. Jedná se například o advanced practice, nurse sensitive patient outcomes, nakonec i na označení magnet hospitals. Zatímco u nurse sensitive patient outcomes se spokojila s opisem, u magnet hospitals použila i v názvu diplomové práce termín magnetické nemocnice, který podle mého nevyjadřuje to, co má vyjadřovat – „...nemocnice, která přitahuje a je schopná si udržet (zdravotní) sestry, které v této nemocnici nacházejí vysoké pracovní uspokojení, protože mohou poskytovat kvalitní ošetrovatelskou péči“. Anglický slogan někdy nejde jen tak přenést do českých podmínek. Týká se i dalších výrazů jako je např. transformační vedoucí s. 19, apod. Doporučila bych opustit zastaralé označení zdravotní sestra a zdravotní škola.

V úvodu k teoretické části autorka uvádí, že se zaměřila na tři okruhy – popis a vysvětlení pojmu magnet hospital, řízení změn ve zdravotnictví a „z důvodu pojmového sjednocení a zasazení analýz do českého rámce..“i na koncepci ošetrovatelství v ČR, legislativu a systém vzdělávání NLZP do roku 2016, personální zajištěním zdravotní péče a také údaje o nedostatku (zdravotních) sester v ČR a v zahraničí.

V prvních dvou kapitolách Magnetické nemocnice a Magnetické síly autorka dostala svému cíli a podrobně popsala a vysvětlila používanou terminologii i koncept magnet hospital v USA. Kapitola 3 nazvaná Současná situace v českém zdravotnictví však na 10 stranách přináší pouze heslovité označení některých problémů bez jakéhokoli pokusu o „...sjednocení a zasazení analýz do českého rámce.“ Vyskytují se zde tvrzení, která autorka nijak nedokládá. Např. na s. 43 „Současný panující stav ukazuje, že už dnes jsou zdravotní

sestry pracující v nemocnicích přepracované, a nejsou tak schopny pacientům poskytnout dobrou ošetrovatelskou péči.“

Kapitolu o transformaci zdravotnické organizace a řízení změn považují z hlediska zaměření, resp. aktuální úrovně zpracování diplomové práce za naprosto zbytečnou.

Bibliografické odkazy v textu jsou zpracovány nekonzistentně. Autorka někde používá do češtiny přechýlené formy (Aikenová) – proč?, jinde používá anglické verze (Aiken). V textu se vyskytují i chyby, např. s. 45, 46 Frank et al, ale správně je Frenk.

Výzkumná část

Cílem práce bylo zjistit, zda ve vybraných organizacích lze v oblasti řízení ošetrovatelské péče nalézt známky „magnetismu“ tak, jak jsou popsány v teoretické části diplomové práce. Autorka se rozhodla použít kombinovaný výzkum. Kvalitativní část proběhla formou polostrukturovaného rozhovoru se 16 sestrami ve vedoucích pozicích, kvantitativní dotazníkovým šetřením, k němuž použila The Nurse Work Index – Revised (NWI-R). Autorka uvádí, že dotazník odevzdalo 250 respondentů. V textu jsem nikde nenašla zpracované výsledky tohoto šetření, jenom dílčí odkazy.

Při interpretaci výsledků se autorka zaměřila na pět oblastí s. 64. Při analýze první oblasti, tj. personálního zajištění ošetrovatelské péče se spokojila s tím, že názory sester jsou různé, a z toho vyplývá, že je obtížné pak nastavit profesionální model péče. Autorka v tomto bodě také uvádí, že provedla průzkum webových stránek nemocnic v souvislosti s prezentací ošetrovatelské péče s výsledkem, že nemocnice tomu nevěnují pozornost. Ve výzkumné části jsem žádné další informace k této problematice nenašla.

V druhé oblasti Řízení ošetrovatelské péče uvádí, že do rozhodování o ošetrovatelské péči ve velké míře zasahují lékaři. Podle autorky to dokládají i výsledky dotazníkového šetření – opět neuvádí jediný konkrétní údaj. V textu na s. 68 odkazuje na přílohu č. 5 Kompletní výsledky dotazníkového šetření, kterou jsem v pdf verzi nenašla. Text o hierarchické struktuře, autonomii a zejména tab. 2 a 3 přinášejí zajímavé podněty k další diskusi o řízení a autonomii v ošetrovatelské péči. Oblast vzdělávání je popsána chudě – zejména ve vztahu k výuce studentů ošetrovatelství.

V diskusi autorka uvedla, že zdravotnická zařízení nejsou pro české sestry přitažlivá. Uvedla i řadu dalších jednoznačných závěrů. Nejsem si jista, zda pro tato tvrzení má autorka dostatečné důkazy. V této souvislosti je důležité uvědomit si, zda „magnetické síly“, které fungují v USA, mohou stejně magneticky působit i v ČR. Domnívám se, že v tomto bodě se ukazuje nedostatečnost teoretické i empirické části diplomové práce – teoretická část není skutečným východiskem pro empirickou část, a interpretace získaných dat pak nemá dostatečnou oporu.

V práci se objevují stylistické a gramatické chyby. Summary se spoustou chyb.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.

Otázka k obhajobě:

Uveďte silné stránky českého ošetrovatelství a pokuste na jejich základě zformulovat „magnetické síly“, které by mohly přitahovat absolventy středních škol ke studiu ošetrovatelství a výkonu sesterské profese.

Posudek vypracovala PhDr. Marie Zvoníčková

26.5.2016